

Izbrani odlomki prevodov hagiografskih besedil o Buddhi

Zgodba o rodbini (*Nidānakathā*)

Iz drugega poglavja »Nedavna zgodovina«¹

Rečeno je bilo, da je bil v tem času naznanjen festival ob poletnem solsticiju v kraju Kapalivastu, ljudje so se radostili v praznovanju. V času sedmih dni pred polno luno je Mahamaja sodelovala pri nekaterih slavnih. Bila je imenitna, odišavljena in okrašena z venci, prosta raznih omam. Sedmega dne je rano vstala, se okopala v dišeči vodi in za miloščino prispevala štiri tisoč darov. Oblečena v svoja najprelestnejša oblačila se je udeležila obeda z neomadeževano hrano. Po zaobljubi, da bo upoštevala osem zapovedi, se je odpravila v svojo spalnico, zaspala in uzrla sledeče sanje:

Štirje vladarji bogov, varuhi sveta, so jo dvignili skupaj z njenim ležiščem in jo ponesli do Himalaje, kjer so jo namestili pod veliko salo,² sedem jodžan³ visoko, na Rdeči planjavi, široki šestdeset jodžan, in spoštljivo stali ob strani. Približale so se ji njihove kraljice, jo popeljale do jezera Anotatta in okopale, da so jo očistile njenih človeških nečistosti. Oblekle so jo v nebeška oblačila, jo natrle z dišavami in ji nadele vence iz nebesnih rož. Nedaleč od tod je Srebrni grič, v notranjosti katerega je zlat dvorec, v njem pa je bilo pripravljeno nebesno ležišče, z vzglavjem obrnjeno proti vzhodu. Polegle so jo nanj. Nato je nedaleč stran prihodnji buddha, ki je postal sijajen bel slon, pohajkoval po Zlatem griču, se nato spustil na Srebrni grič in se ji približal s severa. V srebrnem rilcu je držal bel lotosov cvet, zatrobil daljnosežen klic, vstopil v zlat dvorec in se trikrat poklonil ob materini postelji. Nato se je nežno obregnil ob njeno desno stran in vstopil v njeno maternico.

Tako je bil počet ob koncu festivala ob poletnem solsticiju. Naslednji dan, ko se je prebudila iz spanca, je o svojih sanjah povedala kralju. Ta je velel poklicati

-
- 1 Prevod Nina Petek. Prevod je objavljen v: Petek, Nina. *Na pragu prebujenja: svetovi sanj v budizmu*, 28, 30–31. Ljubljana: Založba Beletrina, 2022.
  - 2 Sala oz. šala (pal. *sāla*, skrt. *śāla*, dob. „dom“; lat. *Shorea robusta*) je sveto drevo v budizmu, saj je po izročilu Mahamaja pod njim rodila Siddhartho, pa tudi v hinduizmu, saj je najljubše drevo boga Višnuja (skrt. Viṣṇu). (Petek, *Na pragu prebujenja*, 30).
  - 3 Pal., skrt. *yojana*; stara indijska enota za dolžino oz. mera za razdaljo, ki se pripotuje približno z eno vprego (okoli 12 km).

štiriinšestdeset uglednih brahmanov, dal pripraviti sedeže na prostoru za deželne zadeve, zelene liste in cvetje sinsape,⁴ zlate in srebrne posode, napolnjene z mlekom in rižem, zmešanima z maslom in medom. Ponudil jim je hrano ter jih obdaril z novimi oblekami in rumenorjavimi kravami. Ko je takole izpolnil vsako njihovo željo, jih je povprašal: »Kaj bo sledilo iz tega?« Brahmani so dejali: »Ne bodi zaskrbljen, kralj, tvoja kraljica je zanosila in sad njene maternice bo deček, ne dekle. Imel boš torej sina. Če se bo odločil za družinsko življenje, bo postal kralj, univerzalni vladar, če pa bo zapustil dom, se bo posvetil religijskemu življenju in postal buddha, ki bo s sveta odstrl tančice nevednosti in greha.«

---

4 Severnoindijski palisander (pal. *śiṃsapā*, skrt. *śiṃśapā*, lat. *Dalbergia sissoo*). Nasadi sinsap so večkrat omenjeni v palijski literaturi; znan je, denimo, nasad sinsap v Kosambiju, kjer je Buddha živel v času, ko je svojim učencem razkril nauk o štirih plemenitih resnicah (npr. *Śaṃyutta-nikāya*, 56. *Saccasam̐yutta*, 4. *Śiṃsapāvana* 31.1) (Petek, *Na pragu prebujenja*, 31).

Ašvaghoša, *Buddhovo življenje (Buddhacarita)*

»Tretji spev« (1–25)⁵

1. Nekoč pa princ je slišal za livade
in gaje, kjer odmeva ptičje petje,
kjer je pod drevjem hladna mehka
trava in so tolmeni z lotosi prekriti.
2. Je slišal za mikavne mestne parke,
tako zelo v časteh pri ženskem spolu,
in da odšel bo ven, se je odločil,
kot slon, ki je zaprt med štiri stene.
3. Naposled kralj je zvedel, kakšno željo
ima ta sin njegov, ki ga je ljubil.
Pripraviti je zanj dal iz ljubezni
izlet, primeren letom in bogastvu.
4. A prepovedal je ljudem preprostim,
ki mučile so razne jih nadloge,
na cesto priti, ker pogled bi nanje
utegnil princa nežnega pretresti.
5. Krasili glavno cesto so in zlepa
so pregovarjali vse slepe, stare,
pohabljene, bolnike in slabotne,
naj ne prikažejo se kraljeviču.
6. Že okrašena cesta je bila in pravi
bil je čas, da princ svetli z vljudnim spremstvom
s terase pride kraljeve palače
in kralj mu za izlet dá dovoljenje.
7. In orosile so oči se kralju,
objel je sina in ga dolgo gledal
in mu na glas je rekel: »Pojdi.« Vendar
ostal pri njem je iz ljubezni v mislih.

5 Prevod Vlasta Pacheiner Klander. Prevod je objavljen v: *Razgledi po staroindijski književnosti: prevodi in interpretacije*, ur. Vlasta Pacheiner Klander in Luka Repanšek, 218–221. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

8. Na zlato se kočijo princ je vzdignil.
Njegov voznik je bil močan in spreten
in vanjo vprežena bila sta para
kónj ukročenih z zlatimi jermeni.
9. Vso cesto so posuli z belim cvetjem,
z zastavami in venci okrasili.
Princ s spremstvom se prikazal je kot mesec,
ki se na nebu v družbi zvezd prikaže.
10. Ko se počasi peljal je po cesti,
so od povsod vanj gledali meščani,
kot da jih z modrim lotosovim cvetjem
obsipajo oči njih radovedne.
11. Kot dobrega so eni ga slavili,
spet drugi so se klanjali sijaju,
tretji prijaznosti in pa lepoti,
želeli so mu, da bi dolgo živel.
12. Prišli ljudje so iz družin velikih
in trume majhnih gorskih prebivalcev,
iz skromnih bivališč prišle so ženske.
Vsi so priklanjali se kot zastave.
13. Da že prihaja princ, so ženske čule
od strežnic. Ko od starešin dobile
so dovoljenje, da gredo ga gledat,
so stekle brž v palačah na terase.
14. Prevzela jih je taka radovednost,
da so nadele si nakit narobe,
zapletale v spuščene se pasove
in komaj gledale, iz sna zbujene.
15. Ko hrup uganjale so po stopnicah,
prerivale se in z verižicami,
z nagležnjicami glasno žvenketale,
preplášile so jate ptic domačih.
16. Čprav priganjala jih je zvedavost,
so nekatere vendar zaostale,
ker so ovirali pri hitrem teku
jih polni boki in pa oble prsi.

17. Med njimi eno je obšla zadrega,
ker si nadela je bila na skrivnem
predragocen nakit. Zato nalašč je,
zdaj skrivajoč ga, malo zaostala.
18. Potem za okni je nastala zmeda,
ker ženske so se zgnetle kakor v klobčič,
se súvale, pozvanjale z uhani
prelepimi in drugimi okraski.
19. Obrazi ženski, lepi kakor lotos,
med sabo se dotikajoč z uhani,
bili so videti povsod po oknih,
kot da je tam v palačah pravo cvetje.
20. Kot so nebesa lepa, ker krase jih
palače, polne lepotic nebeških,
tako zdaj lepo je bilo to mesto,
ker lepotice gledale so z oken.
21. Kakor da so na ozkih oknih šopki,
te lepe radovednice za njimi
naslanjale so druga se na drugo,
z uhani lica božale sosedam.
22. Na cesto princa gledale so žene,
kot da želé stopiti dol na zemljo.
Možje pa gledali so kvišku k njemu,
kot da bi radi vzdignili se k nebu.
23. Ko videle so žene kraljeviča,
ki bil postaven je in dostojanstven,
so čistega srca, brez skritih misli
dejale: »Srečna je njegova žena!«
24. Ker so slutile, da ta princ mogočni,
ki lep tako je kakor bog ljubezni,
se odpovedal bo kraljevski kroni
za višji cilj, so ga slavile žene.
25. Princ videl cesto prvič je v življenju.
Vedenje lepo in obleka čista
ljudi na njej sta ga razveselila.
Bilo mu je, kot da se je preródil.

Sutra o izčrpnih pripovedih o igranju (Lalitavistarasūtra)

»Štirinajsto poglavje o sanjah« (14.1–15)⁶

V tem času pa so božanska bitja iz čistih domovanj s svojimi magičnimi močmi na stezo poslala presušenega in pohabljenega starca z osivelimi lasmi, ki je bil tako suh, da so mu žile kot izbokline štrlele iz telesa. Izpadali so mu zobje in ves je bil prekrit z gubami. Bil je grbast kot tram na dvokapnici. Ves slaboten se je naslanjal na palico, da ni padel. Iz sebe je izdaval le rezko, suho sopihanje. Z usločenim telesom je stal na cesti in s palico podpiral težo gornjega dela telesa, vsi njegovi udi so drgetali.

Ko je bodhisattva videl tega človeka, je, čeprav je že vedel [odgovor], vprašal kočijaža:

»Kočijaž, kdo je ta postaran in brezmočen mož?
Tako betežen je, pa shiran in ves zguban!
Po glavi je ves siv in z le nekaj zob vsaksebi.
Za palico drži se in sem ter tja se maje.« (14.1)

Kočijaž je odgovoril:

»To je mož, ki ga zatrla je starost, visokost.
Trpi in nima več moči, čuti so slabotni.
Družina ga je zapustila, nihče zanj ne skrbi.
Pozabljen in zavržen je kot kos lesa v gozdu.« (14.2)

Bodhisattva je povprašal:

»Je takšno zgolj njegove rodbine vedenje
ali doleti prav vsakega človeka v svetu?
Kako je s tem v resnici, mi urno razodeni,
zatem o slišnem pa dobro bom razmislil.« (14.3)

Kočijaž je dejal:

---

6 Prevod Nina Petek. Prevod je objavljen v: Petek, Nina. *Na pragu prebujenja: svetovi sanj v budizmu*. Ljubljana: Založba Beletrina, 2022, 56–60.

»To ni običaj le te družine in kraljestva,
ampak vsega stvarstva. Starost mladost prav vseh premaga.
Niti tvoji mama, oče, svojci in prijatelji
niso prosti starosti, kot tudi drugi ne ljudje.« (14.4)

Bodhisattva pa:

»Kako mrakobno, kočijaž! Z umom otročavim,
nevednim in norčavim ne vidijo starosti!
Kočijo mojo obrniva in se vrniva!
Kako se bom igral, užival, ko bom ves postaran?« (14.5)

Nato se je bodhisattva s kočijo vrnil v mesto. Bhikšuji, ko je nekaj časa pozneje krenil proti parkom skozi južna vrata mesta s številnim spremstvom, je sredi ceste zagledal bolnega moža v bolečinah. Njegovo telo je bilo povsem brez moči, ležal je v lastnem urinu in blatu. Nihče ni skrbel zanj ali mu pomagal, zelo težko je dihal. Ko je bodhisattva videl tega človeka, je ponovno vprašal kočijaža:

»Kdo je mož bolečega in bledega telesa?
So čuti mu ošibeli vsi in udi so kruljavi.
Komaj diha, presušen, in trebuh zvit je v krču.
Stoji v blatu in urinu lastnem, res odvratno!« (14.6)

Kočijaž je pojasnil:

»Ta človek resno je bolan, Vaše Visočanstvo.
Soočen z grozami bolezni je na pragu smrti.
Minilo zdravje je, njegova moč je izgubljena.
Brez zavetja in oskrbe se nima kam zateči.« (14.7)

Bodhisattva je naznanil:

»Zdravje je kot igra v sanjah. Žalostno, strahotno!
Ali lahko imajo modri, ko se seznanijo
s tako zastrašujočimi grozljivostmi bolezni,
sploh še kdaj svetál pogled na radožive igre?« (14.8)

Bhikšuji, tako je bodhisattva ponovno obrnil svojo kočijo in se vrnil v mesto. Ko je čez nekaj časa krenil proti parkom skozi zahodna mestna vrata s številnim spremstvom, je sredi ceste zagledal mrtvega moškega, pričaranega z magičnimi močmi [božanstev]. Truplo je ležalo na nosilu, pokrito s pregrinjalom. Obkroženo je bilo s skupino sorodnikov, vsi so jokali in kričali. Ko so sledili preminulemu, so si pulili lase, si metali prst v obraze, se tolkli po prsih in glasno jokali.

Ob tem prizoru se je bodhisattva obrnil h kočijažu in ga povprašal:

»Kdo je ta mož, ki na nosilu ga prenašajo?
Lase si z nohti pulijo, prsi si razbijajo,
in ko ga spremljajo, si prst v obraze mečejo
in objokujejo ga v strahotni bolečini. (14.9.)

Kočijaž je razložil:

»Ta človek, Visokost, preminil je na Džambudvipi,⁷
staršev, žene in otrok ne bo več kdaj ugledal.
Zapustil je prijatelje in rod, sobé radosti,
šel je v svet prihodnji, kjer ne bo več srečal dragih.« (14.10)

Bodhisattva je potarnal:

»Kakšna škoda, da staranje mladost izniči!
Kakšna škoda, da bolezní zdravje prekosijo!
Kakšna škoda, da življenje res ne traja dolgo.
Kakšna škoda, da so modri zvezani z užitki! (14.11)

Če bilo bi ne bolezní, staranja in smrti,
kljub temu skupki⁸ z nelagodjem bi bili prežeti.
Kaj s starostjo in bolestjo, smrtjo, ki dospejo skupaj?
Obrni! Premišljaj bom, kako se odrešiti.« (14.12)

7 Džambudvipa (skrt. *Jambudvīpa*, ,otok Džambu‘) je v hindujski in budistični kozmologiji otoška celina, sredi katere je Indija, na sredi slednje pa kot os Džambudvipe stoji zlata gora Meru oz. Sumeru (skrt. *Meru*, *Sumeru*), *axis mundi*, ki predstavlja središčno točko univerzuma in se razteza tako v nebesne kot tudi peklenke realnosti. Džambudvipa se v nekaterih tekstih pojavlja tudi kot poimenovanje za Indijo (Petek, *Na pragu prebujenja*, 58–69).

8 Skrt. *skandha*.

Bhikšuji, tako je bodhisattva ponovno obrnil kočijo in se vrnil v mesto. Ko je čez nekaj časa krenil proti parkom skozi severna mestna vrata, so nebeški otroci na cesti, ki jo je prečkal, s svojo stvarjalno močjo pričarali bhikšuja. Tako je bodhisattva videl asketa in njegovo spokojnost, vztrajnost in samoobvladanost. Bil je čistega vedênja in njegove oči niso begale, gledal je za dolžino vprege predse. Njegovo obnašanje je bilo izbrano, prav tako hoja. Način, kako je gledal predse, je bil izjemno očarljiv. Prefinjeno se je pretegnil, haljo in skodelo za daritve je, stoječ na cesti, držal zbrano.

Ko ga je videl, je bodhisattva ponovno vprašal kočijaža:

»Kdo je ta mož, ki je miren in enakodušen,
ki hodi z očmi zazrt za eno vprego predse?
Rjavordeče barve je njegovo oblačilo,
spokojno hodi in drži skodelo neprevzetno.« (14.13)

Kočijaž je odgovoril:

»Visokost, ta človek znan je po imenu bhikšu.
Opustil želje je, užitke in se posvétel poti prakse.
Asket postal je, ki duha spokojnosti zdaj išče,
je brez odpora in vezi, živi od miloščine.« (14.14)

Bodhisattva je dejal:

»Zadovoljen sem, saj si resnico mi povedal.
Kdor moder je, slavi asketovo življenje.
V korist je sebi in drugim bivanje takšno,
življenje spokoja, katerega sad je nesmrtnost.« (14.15)

Sutra o izčrpnih pripovedih o igranju (Lalitavistarasūtra)

»Enaindvajseto poglavje o zmagi nad Maro« (21.1–18)⁹

Bhikšuji, ko bodhisattva sedi na sedežu prebujenja, si misli: »Mara je vrhovni gospodar, najmočnejši zli demon, ki ima oblast nad sfero želje. Ni mogoče, da dosežem neprekosljivo in popolno razsvetljenje brez tega védenja. Zato bom sedaj vznemiril tega zlobnega demona. Ko ga bom enkrat premagal, bodo obrzdani tudi vsi bogovi in druga bitja iz sfere želje. Poleg tega pa vendarle obstaja nekaj bogov, Marovih pajdašev, ki so v preteklosti ustvarili nekaj osnovne dobrote. Ko se bodo soočili z mojimi levjimi dejanji, bodo svoje ume usmerili k neprekosljivemu in popolnemu razsvetljenju.« (21.1)

Bhikšuji, takoj ko se je bodhisattvi porodila ta misel, je svetloba, poznana kot takšna, ki premaga vse demonske združbe, zasijala iz dlake med njegovima obrve-ma. Luč je osvetlila vsa demonska bivališča v celotnem prostranem univerzumu in povzročila, da so se stresla. Celotno veselje se je kopalo v neznansko prostrani svetlobi. (21.2)

Iz te svetlobe se razlil je zvok do zlega Mare:

»Tu bitje je, ki dobro delalo je dolge dobe.
Ko Šuddhodanov sin zapustil je kraljestvo svoje,
postal dobrotnik je, ki se za nesmrtnost trudi.
K drevesu bodhi je došel, zato se le potruj! (21.3)

Ko prečkal bo, bo omogočil premostitev drugim.
Ko se odrešil bo, bo svobodo kazal drugim.
Ko bo našel ublažitev, bo dajal blagost drugim.
Ko presegel bo bridkost, bo upanje vsem drugim. (21.4)

V celoti bo izpraznil vse nižje tri svetove
in mesta bo napolnil z bogovi in človeštvom.
On, ki je dobrotnik, nesmrtnost bo dosegel,
podaril bo motrenje, srečo, znanje, večnost. (21.5)

⁹ Prevod Nina Petek. Prevod je objavljen v: Petek, Nina. *Na pragu prebujenja: svetovi sanj v budizmu*, 104–108. Ljubljana: Založba Beletina, 2022.

In tvoje mesto bo izpraznil, tëme gospodar.
 In silo vzel bo tvoji vojski, da bo vsa nemočna.
 Ko se bo vzpenjal z znanjem, padal bo dež dharme,
 ti pa ne vedel boš, ne kaj storiti ne kam iti.« (21.6)

Bhikšuji, Mara, Zlobni, se je ob teh besedah vznemiril in uzrl sanje z dvaintridesetimi znamenji. Katerih dvaintrideset? Ta so: svoje domovanje je videl napolnjeno s temo. Videl je svoj dom, prekrit s prahom in poln raztresenega kamenja. Videl se je zaprepadenega od strahu in groze, bežečega v deset smeri. Videl je, kako je izgubil svoj diadem in kako so mu z ušes popadali uhani. Njegova usta, ustnice in grlo so se izsušili. Njegovo srce je hitro bilo. Tudi listje, cvetje in sadeži v njegovih parkih so se posušili, prav tako so bili ribniki z lotosi brez vode in povsem izsušeni. Žerjav, pav, kukavica, kunala¹⁰ so imeli polomljena krila. Vsi glasbeni inštrumenti, kot so panave, pavke, mrdange,¹¹ vojni bobni, činele in školjke, so bili polomljeni na kose in nato v kosce ter so popadali na tla. Njegovi ljubi sorodniki in podaniki so ga zapustili; njihovi obrazi so se povesili, ko je stal ob strani in premišljeval. Njegova vrhovna kraljica Marini je z ležišča padla na tla in se s pestmi udarjala po glavi. Najbolj sijajni, marljivi, močni in pametni med njegovimi sinovi so se poklonili bodhisattvi, ki je sedel na vrhovnem svetem sedežu razsvetljenja. Njegove hčere so tarnale in vzklikale: »Oče, ah, oče!« Videl se je oblečenega v zamazane obleke. Videl je svojo glavo, prekrito s prahom, in obraz, brez barve in bled – uzrl se je brez vsakršne življenjske moči. Videl je svoje palače s hodniki, okni in stebrišči, okrušene in prekrite s prahom. Videl je svoje generale iz svetov jakš,¹² rakš,¹³ kumbhand¹⁴ in gandharv,¹⁵ kako se držijo za glave in bežijo v tarnanju in joku. Videl je kralje, ki so med bogovi v svetu želje – Dhrtaraštro, Virudhako, Virupakšo, Vajšravano, Šakro, Sujamo, Santušito, Sunirmito, Vašavartija –, kako so goreče poslušali bodhisattvo z obrazi, obrnjenimi proti njemu. Sredi bitke ni mogel potegniti meča iz nožnice, tako je bil slaboten. Njegovo spremstvo ga je zapuščalo. Videl je posodo, polno dobrin, kako pada v brezno. Videl je brahmana Narado, kako razglaša prekletstvo. Videl je čuvarja Anandito, kako kriči v bridkosti. Videl je kupole nebesnega domovanja, pogreznjene v temo. Videl je,

10 Skrt. *kuṇāla*, himalajska ptica.

11 Skrt. *paṇava*, vrsta majhnega bobna. Skrt. *mrdanga*, prav tako vrsta indijskega bobna.

12 Skrt. *yakṣa*, polbožanska bitja, duhovi narave.

13 Skrt. *rakṣa*, demonska bitja.

14 Skrt. *kumbhāṇḍa*, pritlikava bitja, demoni s popačenimi telesi.

15 Skrt. *gandharva*, nebeška bitja s številnimi močmi, nebeški glasbeniki.

kako začne boginja Šri, ki živi v svetu želje, jokati. Videl je svoje spretnosti povsem neučinkovite. Izgubil je svoje zaveznike. Videl je mrežo draguljev in biserov, kako se razkroji, se pretrga in pade na tla. Videl je, kako se celotno Marovo domovanje zamaje. Drevesa in stolpiči stavb se porušijo in zgrmijo na tla. Videl je, kako je celotna Marova vojska postrojena pred soočenje. Bhikšuji, to je dvaintrideset znamenj, ki jih je ugledal zlobni Mara v sanjah. (21.7–8)

Ko se je Mara prebudil iz sanj, je bil tako prestrašen, da je dal poklicati vse člane svoje rodbine. Videč, da prihajajo skupaj s svojimi vojskami, podaniki, generali in čuvaji, jim je povedal naslednje verze:

»Ko je Mara videl znamenja, ga je zaskrbelo,
in Sinhahanuja, demonov vodjo, je poklical,
pa sinove svoje, rodbino in podrejene.«

Nato se je temni gospodar posvetoval z vsemi: (21.9)

»Te stihe sem danes slišal, péte z neba:
,Med Šakjami rojên in z znamenji je okrašen,
šest let izvajal je askezo in prispel k bodhi.
Zatorej čas prišel je in z vso silo se potrudil!‘ (21.10)

In če se bodhisattva prav zares prebudi,
sam bo razsvetlil deset milijonov bitij.
Ko nesmrtnost bo dosegel in spokoj z dotikom,
nemudoma izpraznil bo vsa naša domovanja. (21.11)

Dajmo! Z vojsko svojo, vso mogočno, zdaj prodrimo!
Asketa in drevesa korenine zdaj zatrimo!
Brž zberite svoje štiri vojske neuklonljive!
Če mi želite ustreči,
nikar me ne zavrnite! (21.12)

Četudi svet je poln dobrohotnih buddh samotnih,
bo moja moč ostala, ko bodo bol presegli.
Če sam postal bo zmagovalec in s tem kralj dharme,
nikdar ne bo dopustil zloma rodu zmagovitih.« (21.13)

Bhikšuji, v tem trenutku je sin Mare, Zlobnega, čigar ime je bilo Sarthavaha, oznanil te besede:

»Oče, zakaj je tvoj obraz potr in bled?
Srce močno ti razbija in udje drgetajo.
Daj, brž mi razodeni, kaj si videl, kaj si slišal!« (21.14)

S ponosom izpuhtelim je Mara spregovoril:

»Poslušaj, sin. Uzrl sem zares strahotne sanje.
Če vse to povedal bi občestvu tu prisotnem,
bi pri priči omedleli in po tleh zgrmeli.« (21.15)

Sarthavaha je dejal:

»Ko čas vojne se začne, zmaga slabega ni prosta.
Za tistega, ki v bitki je ubit, je to izguba.
Če tvoje sanje so zares znanila, je bolje,
da sploh ne greš v vojno, a to nečast bo zate.« (21.16)

Mara je odgovoril:

»Ta odločnega duha bo zmagal vsako bitko;
zmaga naša bo, če stavimo na moč, dejanja.
Ko me bo uzrl in vse moje podrejene,
bo brez moči se dvignil in se mi poklonil.« (21.17)

Sarthavaha je dejal:

»Vojska res lahko je velikanska, a če je šibka,
lahko le en močan heroj brez drugih bitko zmaga.
Četudi je s kresnicami napolnjeno to stvarstvo,
lahko jih zatemni in pogubi le eno sonce.« (21.18)